

ΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΛΕΠΡΟΣ ;

ΤΟΥ ΝΤΕ ΧΟΓΙΟΣ Υ ΒΙΝΕΝΤ

‘Η Νέβε Σιγ.υέντασ ήταν έρωτευμένη με τὸ μυστήριο. Τῆς άρεσε νά διηγήται πάντοτε τρομακτικὲς ιστορίες. ‘Ετσι κι’ αυτό τὸ βράδυ ἡ συζήτησι στὸ σαλόνι τῆς περιεστράφη σὲ γεγονότα μυστηρίου καὶ φρίκης...

‘Ο Ἰούλιος Καλαμπρέσ διανυκτερεύων ἐπὶ τῆς συζήτησιν φούντωσε, εἶπε μ’ ἕναν τρόπον ἐπεξηγηματικὸν : — ‘Εγὼ πιστεύω μὲ κλειστά τὰ μάτια στὴν ὑποβολή, στὴν ἐπίδρασι πού ἔξακολουθεῖ μᾶς μερικὰ πνεύματα, καθὼς καὶ στίς συμπάσεις...

Βράδιασε καὶ κ’ οἱ τέσσερες φίλοι πού εἶχαν συγκεντρωθεῖ στὸ σαλόνι τῆς Νέβε εἶχαν μελαγχολήσει.

‘Ο Ἐδουάρδος Νίνο ὁ ὁποῖος ἀπὸ τὴν κατάχρησι τῶν ναρκωτικῶν εἶταν διαρκῶς μελαγχολικὸς καὶ ἥρεμος, εἶπε :

— Οὐτε κ’ ἐγὼ ἀρνοῦμαι τὴν ὑπαρξιν τῶν προαισθημάτων.

— ‘Εγὼ πιστεύω, διέκοψε ὁ Μόρεϋ, ὅτι δὴ αὐτὰ τὰ προκαλοῦμε μόνον μας. Χωρὶς νὰ τὸ μεταλαβαίνομε πέρνομε τὸ δρόμον πού ὀδηγεῖ σ’ αὐτὰ. ‘Η αὐθιγοβολή παίζει σπουδαῖον ρόλον. Μὰ αὐτὸ δὲν θὰ πῆ ὅτι δὲν ὑπάρχου μερικὲς φορές κάποια συγκλονιστικὰ καὶ ἀνεξήγητα μυστήρια. Σ’ ἐμένα εἶχαν πολλὲς τέτοιες περιπτώσεις, οἱ ὁποῖες θὰ μπορούσαν νὰ προκαλέσουν τὴ φρίκη καὶ τὸν πῶ ἀπαθὴ χαρακτήρα, ὅπως ἡ ιστορία τοῦ Φιορέντζο Πατζάρου.

‘Η Νέβε κοίταξε στὰ μάτ’ αὐτὸν Μόρεϋ καὶ τὸν ρώτησε :

— Μὴ τὸν γνωρίζεις ἐσθ’; Δὲ θὰ φαντοζόμουνα ποτὲ πῶς ἦσαστε φίλοι.

— Καὶ πραγματικὰ δὲν ἴμαστα... Εἶν’ ὁμως ἀλήθεια, ὅτι οἱ ἔνθρῳποι ποτὲ δὲ φανεροῦν τὰ τρομερὰ τους μυστικὰ σ’ ἐκείνους πού τοὺς ἐμπνεῶν τὴν πού μεγάλη ἐμπιστοσύνη, ἀλλὰ σὲ

Κάθε τόσο πῆγαινα σέλιτι του. Μιλοῦσαμε γιὰ χίλια δύο πράγματα, μὰ τίς κουβέντες του διέκρινα πάντοτε κάποια μυστηριώδη ἀδύναμι. ‘Ενα βράδι, μὲ δέχτηκε γευκὸς κι’ ἀνήσυχος κ’ ἐγὼ ἡ συνομιλία μας εἶχε ἀρχίσει μὲ κάποια ἀτονία, ἐγὼ εἶχα σχηματίσει εὐθύς ἐξ ἀρχῆς τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὁ συνομιλητῆς μου ἦ μῆλλον τὸ μυαλό του δὲ βρισκόταν ἐκεῖ. Πετούσε ἀλλοῦ. ‘Αξάρνα μὲ ἀπέτηνε μὰ ἐρώτησιν πού δὲν τὴν περιμένα : — ‘Εχεις διαβάσει τὸ βιβλίον τοῦ Ἰώβ; ‘Η ἐρώτησιν ἐκείνη μὲ τάραξε, μ’ ἀνησύχησε. Μὰ ὁ Φιορέντζο μὴ ἀντιλαμβάνόμενος τὴν ταραχὴν μου, μ’ ἕνα ὕφος ὑπνοβάτου, ἐξακολούθησε : — Δὲν ὑπάρχει κανένα βιβλίον στὸν κόσμον πού νὰ ἔξασκαι τὴσιν ἰσοβολὴ δση ἡ Γραφή. Θυμᾶσαι τὸ ἐδάφιον ἐκεῖνον τοῦ Ἰώβ : «Γυνὴ τὰ κόκαλά μου ἀπὸ τῆς σάρκας μου ἔχουν κολλήσῃ στὸ δέγμα μου καὶ μοναχὰ τὰ χεῖλη μου ἔχουν ἀπομείνει γύρωάπ’ τὰ δόντια μου». — Γιὰ μένα τὸ βιβλίον τοῦ Ἰώβ, ἐξακολούθησε ὁ Φιορέντζο, στάθηκε σωστὴ ἀποκάλυψιν. Μοῦ φανέρωσε μὰ ζωὴ ἀθλιότητος καὶ δυστυχίας, τρόμου καὶ ὑπομονῆς. Σοῦ ὀρκίζομαι ὅτι ποτὲ δὲν εἶχα σκεφτεῖ τὸν τρόπον τοῦ θανάτου, ἐνὼ τώρα...

Καὶ ἐξακολούθησε : — Μισοῦεις νὰ φανταστῆς τίποτε πῶ τρομακτικόν, πῶ φρικτό, πῶ φοβερό ἀπὸ τὴ λέπρα. ‘Ο θάνατος εἶνε πάντα τρομερός, μὰ ἕνας τέτοιος θάνατος; ‘Απὸ λέπρα; Νὰ σατίξης, νὰ βλέπεις νὰ πέρφουσι ἀπὸ πᾶνον σου σὰ λέπια οἱ σάρκας σου, νὰ αἰσθάνεσαι τὴν τρομερὴν φρίκην τῶν σκυλικιῶν πού σοῦ τρώει τὸ κορμὶ, νὰ μεταβάλλεσαι σ’ ἕνα σωρὸ ἀπὸ σάπια κρέατα καὶ ἰσχυρόνας, νὰ ἐχῃς κάθῃ ἀντίληψιν καὶ τὴν δύναμιν νὰ παραστῆξῃς ζωντανὸς στὸ δράμα τοῦ τάφου.

‘Ο Φιορέντζο σκέπασε τὸ προσώπον του μὲ τὰ χεῖρα του κ’ ἔμεινε κἀμῶσον σ’ αὐτὴ τὴ στάσιν! ‘Επειτα, σίχως τὸ κεφάλιν του κ’ ἔξαγριωμένος, κατάχλωρος, γεμάτος δάκρυα στὰ μάτια, μὲ εἶπε. — ‘Ε, ἡ λέπρα, ἡ ὄργη τοῦ Θεοῦ, ἡ πληγὴ τῶν ἀρχαίων, ἡ παλὰ τιμωρία τοῦ Ἰσραὴλ μὲ ἐνέπνευσε ἕνα πῆνακα. ‘Εγὼ ὁ ἀσημαντὸς ζωγράφος πού ὄχι τώρα καλλόνεις τῶν σαλονιῶν ἐξογοράφικα, ζωγράφισα τὸν «‘Ασημένιον Ἀνθρῳπον»! ‘Ελα νὰ τὸν εἶδῃς!

Τὸν ἀκολούθησα καὶ φτάσαμε σὲ μὴ αἰθουσα, ὅπου βρισκόταν ἡ εἰκόνα. Δὲν ἔξερω ἂν εἶταν ἀπὸ ὑποβολή, μὰ μόλις τὴν εἶδα ἔκανον

πίσω. Τὴ εἰκόνα! Μεγαλοφυῆς; Μετρία; Δὲν ἔξερω. Τὸ μόνο πού ἔξερω εἶνε δυνάμιμα βλέποντάς τὴν πῶς ἐφυγα ἀπὸ τὴ σημερινὴ γαλήνη τοῦ κόσμου καὶ πῶς ζῶσα στὴν ἐποχὴ πού ἡ συμφορὰ κ’ ἡ ἀρρώστεια τυραννοῦσε τὴν ἀνθρωπότητα. Νὰ ἡ εἰκόνα; Σ’ ἕνα τοπίον τῆς Ἰουδαίας γεμάτον θλίψιν κ’ ἐρήμωσιν, σκοτεινιασμένον καὶ θαμπὸ φαίνοντα μερικὸν λεπρόν. ‘Ολες οἱ μορφὲς τῆς φρικτῆς ἐκείνης ἀρρώστειας ἀναπαριστάνονται ἐκεῖ. Πόδια τερατωδῶς φουσκωμένα, πρόσωπα πρησμένα, πληγὲς ἀπαίσιες, ἀποκορυθτικὲς.

Κ’ ἐπικεφαλῆς δλων αὐτῶν τῶν τεράτων ὁ «‘Ασημένιος Ἀνθρῳπος». ‘Η βιβλικὴ ἐκείνη ἀναπαράστασις εἶταν συγκλονιστικὴ. ‘Ο «‘Ασημένιος Ἀνθρῳπος» δὲν εἶταν πλῆγμα ἀνθρώπινον, εἶταν σὰ φάντασμα, σκεπασμένον ἀπὸ ἄσπρα γυαλιστερά λέπια πού ἀνάδιναν ἀσημένιες ἀνταίγιες, μὲ πρόσωπον πρησμένον, φρικτωδῶς φουσκωμένον, μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ του μεγαλοφυῶν καὶ παραμορφωμένα πού γιὰ κάθῃ ἄλλο τὸ εἶπαίρεν κινεῖται παρὰ γιὰ πρόσωπον ἀνθρώπου.

Κοίταξε τότε τὸ Φιορέντζο. ‘Η ὄψη του μοῦ προκαλέσε τρόμον. Εἶταν ἡ ἐπίδρασις τῆς εἰκόνας; Νευρικὴ ὑποβολή; Οὐτε καὶ γιὰ δὲν ἔξερω. Καὶ ἐμφρικὰ εἶδα ν’ ἀπλώνεται στὸ πρόσωπόν μου μὰ ἐκφρασι μυστηριώδης, τρομακτικὴ. ‘Εφυγα χωρὶς σχεδὸν νὰ πῶ λέξη.

Σὲ μὴ βδομάδα ὁ Φιορέντζο Πατζάρου ἔστειλε βιαστικὰ τὸν ὑπαρτήν του νὰ μὲ φωνάξῃ ἐτρέξε σὸ σπίτι του. Μόλις μὲ εἶδε, ἤρθε πρὸς ἐμένα καὶ πλανώτάς μὲ ἀπὸ τὸ χεῖρ ἀρχίως νὰ μοῦ λέει πράγματα ἀδυνατήτα κ’ ἀλλόκοτα :

— Τὸ Πετροῦ μένα... ‘Η Μοῖρα... Θυμᾶσαι τί λέγαμε τὴν περασμένη βδομάδα; ‘Η εἰκόνα μου! Θὰ δῆς μὰ καταπληκτικὴ, μὰ ἀλλόκοτη σύμπτωσι...

‘Η φωνὴ του, καθὼς μοῦ μιλοῦσε, πνιγόταν ἀπὸ συγκίνωσιν.

— ‘Εχθρὲς τὴν νύκτα δὲν κοιμήθηκα καθόλου, μὲ εἶπε. ‘Ενοιώθα κάτι τὸ μοιραῖον, τὸ ἀναπόφευκτον νάρχεται πρὸς ἐμένα. Καὶ σήμερον ἔλαβα αὐτὸ τὸ γράμμα.

Καὶ μοῦ ἔδωκε ἕνα γράμμα. Τὸ διάβασα. Προήχθη ἀπὸ μὴ ἰσπανίδα καλογορή πού ζοῦσε στὴν Κίνα, σ’ ἕνα νοσοκομεῖο τῆς λέπρας καὶ πού ζητοῦσα τὴν συνδρομὴν τοῦ Φιορέντζο γιὰ τοὺς ἀρρώστους τῆς.

Σ’ ἀλήθεια ἡ σύμπτωσις αὐτὴ εἶταν πολὺ παράδοξη μὰ τὸ βάθος δὲν εἶταν τίποτε παραπάνω ἀπὸ τὸσες συμπτώσεις πού συναντοῦμε στὴ ζωὴ πού μᾶς ταραζοῦν μὴ σιγῆ κ’ ὕστερα ξεχνιοῦνται. Αὐτὰ εἶπα στὸ Φιορέντζο, μὰ αὐτὸς κούνησε μὲ θλίψιν τὸ κεφάλιν του καὶ φαίνονταν συντετριμένον σάν νὰ τοῦ εἶχε ἀποκαλύψῃ ἡ Σίβυλλα στὸ ὄρωσκόπιόν του ποῖς ἔξερει πῶς τρομερὴν προφητεία.

— Τὸ βλέπεις; τὸ βλέπεις; μοῦ ἔλεγε. Εἶνε ἡ μοῖρα, τὸ ἀναπόφευκτον πού ἔρχεται πρὸς ἐμένα.

Δοκίμασα νὰ τὸν παρηγορήσω ὅπως μπορούσα μὰ ὅταν ἐφυγα δὲν εἶχε καθόλου ἠσυχάσει.

Πέρασε ἕνας μῆνας χωρὶς νὰ ἔχω καμμιὰ εἰδησὴ του. Τέλος ἔλαβα μὴ σημεῖσίν του διὰ τῆς ὁποίας μὲ παρακαλοῦσε νὰ περάσω ἀπὸ τὸ σπίτι του. Πῆγα. Τὸ στέλει τοῦ εἶταν μεσ’ στὸ μῶσφοτον βυθισμένον καὶ δὲ μπόρεσα εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ν’ ἀντιληφθῶ τὰ πράγματα ὅπως πραγματικὰ εἶταν. Μὰ ἄκουσα τὴ φωνὴν τοῦ βραχνῆ, προφητικὴ νὰ μοῦ μιλάει μεσ’ ἀπ’ τὸ σκοτάδι σ’ ἕναν τόπον τρομερό :

— Θυμᾶσαι τὸν «‘Ασημένιον Ἀνθρῳπον», τὸ γράμμα τῆς μοναχῆς;... ‘Ε, λοιπόν, ἔχω λέπρα!...

Καὶ συγκρόνας ὁ Φιορέντζο σηκώθηκε, παραμέρισε τὰ παραπαιστήματα κ’ ἄφησε ἔτσι νὰ πέσῃ ἐξωτὸ φῶς στὸ δωμάτιον. Τὸν εἶδα. Εἶταν τρομερὰ ἀδυνατισμένος, τὸ πρόσωπόν του εἶταν κατάχλωρον καὶ τὰ μάτια του γιάλλιζαν, καθὼς εἶταν χλωμένα μὲς στίς κόγχες τῶν τρομοποιημένων ἀπ’ ἕνα μελανὸ κύκλον...

Λέπρα;... Πραγματικὸν εἶχε στὸ πρόσωπόν του ἕνα ἐξάνθημα, μὰ δὲν εἶχε τίποτε τὸ συχεματόν. Τὸν ρώτησα τί τοῦ εἶπε ὁ γιατρός.

— Οἱ γιατροί, μοῦ ἀπάντησε, σὰ μὲς τοὺς πλουσίους βρισκον πάντοτε λόγια παρηγορητικὰ γιὰ ὅλες τίς ἀρρώστεις. ‘Εξανθήματα τῆς ἐποχῆς, μοῦ εἶπαν. ‘Εγὼ ὄμως εἶμαι βέβαιος πῶς εἶνε λέπρα. Τὸ αἰσθάνομαι, τὸ καταλαβαίνω.

Προσπάθησα ὅσο μπορούσα γιὰ νὰ καθυσυχάσω τὸ Φιορέντζο ἀλλὰ τοῦ κάκου. Εἶχε πάρει τὴν ἀπόφασιν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Κίνα,



Εἶταν τρομερὰ ἀδυνατισμένος, κατάχλωρος...

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΝΑΥΑΓΙΑ

Του Έρρ. Χαΐνε

Έλπις και αγάπη! Όλα έγιναν συντόμια κι' εγώ σ'αν ένα πτώμα που η θάλασσα πέταξε με περιφρόνηση, κοιτούμαι έκπαι πέρα, ξεπλωμένος πάνω στην άκρογιαλιά, πάνω στη γυμνή και άμοιστρομένη άκρογιαλιά.— Μαρσά μου (άπλώνεται η μεγάλη έρμος των νεφρών, πίσω μου δεν είνε παρά λύπη κι' έξορία, πάνω από το κεφάλι μου κλυών τα σύννεφα, αυτά τα γκριζά και άμορφα παιδιά του άνεμου που από τη θάλασσα, με κουβαδές από όμιχλη, άντλούν τ' νερό, το κουβαλάνε με κόπο, και τ' ξαναφύγουν να πέση στη θάλασσα, ένασχήληνη θλιμένη και μάταιη και χερσητή σ'αν και την ζωή μου.

Τά κύματα μουρμουρίζουν, οι γλάροι κωϊζουν, παληές άναμνη- σεις με κυριεύουν, όνετρα ξεχασμένα, όρσημένες εικόνες ξανάρχονται, λυπημένες και γλυκές.

Στό Βορρά βρίσκειται μιά όμορφη γυναίκα, βασιλικά όρωαία. Ένα λευκό φορεμα τυλιγει τό λεπτό κυκαρισόενο σώμα της, η μαυρές μπουκλες των μαλλιών της, που ξεχώνονται σ'αν μία τρι- σευτυσιόμένη νύχτα από τό κεφάλι της τό στεφρα- νωμένο με πλεξίδες, κυκλόνουν χαριτσιόζικα τό γλυκό και χλωμό πρόσωπό της, και μέσα στό γλυκό και χλωμό αυτό πρόσωπο μεγάλα και παντοδύνα- μα, τά μάτια της λάμπουν όμοια σ'αν δύο μαύρους ήλιους.

Μαύροι ήλιοι πόσες φορές με λούσανε με τίς καταστρεπτικές φλόγες του ένθουσιασμού, και πόσες φορές δεν τρέκλιζα μέσ' στη μέθη αυτού του ποτού!

Άλλά τότε ένα χαμόγελο με παιδιακία γλύκα φτερούγιζε γύρω από τά χείρη της τό κοραλλένια τοξενωμένα όψηράνα κι' αυτά τα χείρη έργαζαν χαριτωμένα λογία σ'αν τό σελήνωφλο, και μωμω- μένα σ'αν την άνάσα του τριανταφύλλου. Και η ψυχή μου τότε ύψωνετο και πετούσε με χαρά ως τόν οθρανό.

Σιωπήστε, κύματα, και γλάροι! Εύτυχία και έλπίδα! έλπίδα και αγάπη! όλα τελειώσανε.

Κοιτομαι πάνω στη γη άθλιος ναυαγός, και σφιγγω τό φλεγόμενο προσωπό μου πάνω στην ύγρη άμμουδια της άκρογιαλιάς.

(Από τη Θάλασα του Βορρά)

ΤΑ ΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΔΑΝΤΗ

Μιά λυσσαλέα πολεμική διεξήχθη εσχάτως εις την Ιταλίαν μεταξύ τών μελετητών του Δάν- τη. Τι συνέβαιναν; Έπρόκειτο τάχα να καθορι- στή η αυθεντικότητα κανενός κειμένου η η πηγή μιας περιόδου της «Θείας Κομωδίας»; Όχι. Τό ζήτημα δεν ήταν αυτό. Οι διανοούμενοι, είχαν χωριστεί σε δύο στρατόπεδα και οι μόν εβραβίωσαν ότι ο Δάν- της ειχε γένεια, οι δε οι έξυρζέτο, αν δεν ήτο σπανός. Έπί του ζητήματος τούτου έξεφράσθησαν πολλά γνώμαι και τέλος έλύθη ύπερ των πρώτων, ύπερ δηλαδή εκείνων οι όποιοι λέ- γουν ότι Δάντης ειχε γένεια. Άλλά με την έξήξ άγνωστον και περιεργότατην λεπτομείριαν. Ό Δάντης, ο όποιος έξυρζέτο επιμελώς, τόσον έλυκπήθη διά τόν θάνατον της Βεατρίκης, του όστε άμέλησε τόν εαυτό του και άφησε τά γένεια του να μεγα- λώσουν. Αυτό βέβαια δεν μειώνει τόν ποιητήν. Είτε με γένεια, είτε χωρίς γένεια ο Δάντης παραμένει πάντοτε μέγας.

έπειδή στην Εύρώπη η λέπρα προκαλούσε τόν τρόμο... — Και ύστερα; ρώτησαν κι' οι τρεις μαζί άκουατί του Μορέυ. — Μήνες πέρασαν χωρίς να μάθω τί άπόγινε. Σ' ένάμισον χρόνο λαβαίω ένα γράμμα από την Κίνα. Τό άνοϊζει με άγωνία. Προήθη- λαστό από την ίδια καλογρηγία χη όνούσι σ'ας μίλησα. Ό δοντο- χιόμομος Φορέντζο ειχε πεθάνει και κάτω από μιά φριχτή κι' άγνωστη άρρωσθεια.Μά δεν εΐταν λέπρα γιατί δεν ειχε τις εκδηλώ- σεις αύτης της άρρωσσεως. Πριν πεθάνει άνάθεσε στη μοναχή να με ειδοποιήσει και κείνη, έξετέλεσε την τελευταία έπιθυμία του. Όταν ο Μορέυ τελείωσε μια σιωπή, με άγωνία άπλώθηκε στην αΐθουσα. «Η Νέβε άσθμαϊνε, ο Νίνο έστρεψε και ο Καλιμαπρές χα- μογελοϋσε με ειρωνία.

Πρώτη η Νέβε μίλησε και ειπε: — Φτοχή Φορέντζο! Πρέπει να παραδεχθώμε ότι όλα μ'ας εινε γραμμένα άπ' τη Μοίρα. Ότι γράφεται δεν ξεγράφεται!

Ντέ Χένγες Υ Βίνεντ

== ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ==

Ό Παντερέφσκυ εις τό Λονδίνον

Ό Μέγας Πολωνός πιανίστας Παντερέφσκυ, ο όποιος ετύθς ως άνεκρηχθή άνεξάρτητος η πατρίδα του μετά τόν Εύρωπαικό πό- λεμο έχηματίσε και πρωθπουγός της, έδωσε πρό μηνός στό Λονδίνο μερικά κονοστία για φιλανθρωπικούς σκοπούς, τό όποια προκάλεσαν ύπερ αυτού έναν ένθουσιασμό άπεριγραπτο. (Οί θαυ- μασταί του άπέκλειαν καθημερινώς την είσοδο του σιτιοϋ που διαμένει ο ένδοξος πιανίστας, τόσο ώστε μιά μέρα άναγκάσθη να φύγη άπ τη σκάλα της ύπηρεσίας.

Μόλις βρέθηκε στό δρόμο άνέπνευσε, εύτυχής γιατί ένοιωθε επί τέλος τον εαυτό του έλευθερο και άγνωστο άπ' τους άλλους.Στά- μάτησε, μέλιστα μ' έναν πιστό φίλο του που τόν συνόδευε, για να κοιτάξη έναν έργατή που δούλευε λιθοστράτωνοντας ένα χαλασμένο μέρος του δρόμου κι' άνοιξε στό τέλος και κουβέντα μαζί του.

— Πόσο χαίρομαι που μιλάω μ' αυτόν εν καλό άνδραπο! ειπε ο Παντερέφσκυ στό φίλο του. Αυτός τουλάχιστον δεν ξερει ποιός εις αι.

Άλλοιμω όμως! Τη στιγμή αυμβός που ο μέγας πιανίστας έκανε ν' άπομακινυθή τέ τό φίλο του ο έργατής του φώναξε διαλά:

— Κύριε Παντερέφσκυ, δε θάχετε την κ- λασυνη να μοι δώσετε τη φωτογραφία σας μ' την ύπογραφή σας από κάτω;

Η Ραχήλ... άνθοπωλις.

Όταν η μεγάλη τραγωδός Ραχήλ έγινε δι- κητή στό Όδειον των Παρισίων, έπήγε στον καθήγητή της άπαγγελίας Προβό να τόν παρα- καλέση να της δώσει μερικά μαθήματα ιδιαι- τέτως. Άλλά ο καθήγητης όχι μόνο δε θέλησε να της παραδώσει μαθήματα, άλλα και της ειπε περιφρονητικά:

— Παιδί μου, καλλίτερα θάκανες να π'ες να πουλάς λουλούδια!

Τά σελήνα αυτά λόγια έπλήγωσαν βαθειά την μέλλουσαν μεγάλην τραγωδόν.

Σέ λίγο καιρο ένα βράδυ η Ραχήλ έσημείωσε τόν πρώτο μεγάλο της θρίαμβο στό ρόλο της Έρμιόνης. Όταν έπεσε η αυλαία, μετά τό τέλος της παραστάσεως η ήθοποιός έγέμισε με λου- λούδια την Έλληνικήν χλαμύδα της και κρα- τώντας την έπήγε στον καθήγητήπου πρό όλί- γων μηνών την ειχε συμβουλευσει να γίνη άν- θοπωλις. Και με κάποια ειρωνία του ειπε:

— Κύριε Προβό, ακολουθήστε τη συμβουλή σας. Καθώς βλέπετε, πουλά λουλούδια μήπως θέλετε ν' αγοράσετε κανένα;

Τό καλλίτερο έργο του Μπαλζάκ

Ένα βράδυ ο μεγάλος μυθιστοριογράφος Όνορε ντε Μπαλζάκ δεικνυόσε μαζί με άλλους λογίους και μ' έναν έξυμνο συμβολαιογράφο. Ό Μπαλζάκ έκείνο τό βράδυ φαινόταν έξαιρετικά στενοχωρημένος και σγεδόν δε μίλουσε σε κανέ- ναν. Η μελαγχολία του άποτελοϋσε αντίθεση

πρός τη γενική ευθυμία, τόσην ώστε ο συμβολαιογράφος του έκανε την πασατήρηση.

— Πώς να μην ειμαι στενοχωρημένος, άπάντησε ο Μπαλζάκ, στην στιγμή που ξερω ότι τό πρωί πρέπει να πληρώσω χίλια φράγκα και δεν έχω τώρα πενήτα στην τσέπη μου.

— Αυτό εινε μόνο; ειπε ο συμβολαιογράφος χαμογελώντας; και άμέσως έβγαλε τό πορτοφόλι του από την τσέπη του.

— Ναι, προσέθεσε, π'αυ τό χίλια φράγκα και μου τά δινεις όταν έκδώρης τό καλλίτερό σου βιβλίον.

Περάσαν τρία χρόνια. Ό Μπαλζάκ ειχε ξεχάσει όλότελα τό πράγμα, όταν μια μέρα έλαβε την ακόλουθη έπιστολή εκ μέρους του δανειστοϋ του:

«Άγαπήνέ μου Μπαλζάκ, μόλις έδιάβασα την «Πληγωμένη Καρ- δια». Τι άριστοήρημα! Εινε σφαλώς τό καλλίτερο σου έργο.

Ό Μπαλζάκ κατάλαβε τί σημαίνει αυτή η έπιστολή, άλλα έπει- δή δεν εΐταν εις θέαν να έκπληρώση την ύποχρέωσή του άπάν- τησε:

«Υπομονή, η «Πληγωμένη Καρδια» εινε ένα από τά καλά έργα του Μπαλζάκ, δεν εινε όμως τό καλλίτερο».

Δέκα χρόνια πέρασαν κι' ο Μπαλζάκ έξέδωσε τους «Φτωχούς Γονείς» όταν έλαβε και δεύτερο γράμμα του Συμβολαιογράφου.

«Δε μ' ένθαρρύνετε καθόλου, άπάντησε τότε ο Μπαλζάκ» σ'ας βεβαίω ότι μπορώ να γράψω έργα πολύ καλλίτερα άκόμη».

